

Ustavno pravno uređenje

Ustavom Republike Hrvatske je propisano kako su, među ostalim, očuvanje prirode i čovjekova okoliša najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Također je propisano da država osigurava uvjete za zdrav okoliš, kako i da je svatko dužan u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša.

Informiranje o pitanjima zaštite okoliša

Prema Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) tijelo javne vlasti dužno je osigurati pristup informacijama o okolišu, koje posjeduje i/ili nadzire, u skladu s tim Zakonom i posebnim propisima kojima se uređuje pravo javnosti na pristup informacijama, odnosno Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13 i 85/15).

Tijelo javne vlasti dužno je osigurati u okviru svoje nadležnosti redovitu objavu informacija o okolišu putem dostupnih elektroničkih baza podataka ili putem drugih odgovarajućih sredstava informiranja.

Tijela javne vlasti obvezna su bez odgađanja obavijestiti javnost putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način u slučajevima neposredne opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i/ili okoliš, neovisno jesu li te opasnosti uzrokovane ljudskom djelatnošću ili prirodnim pojavama. Svatko je ovlašten podnijeti zahtjev za pristup informacijama o pitanjima okoliša bilo kojem tijelu javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu, ili na koje se ta informacija odnosi, te dobiti zatraženu informaciju u najkraćem mogućem roku sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama. U određenim slučajevima propisanim Zakonom o zaštiti okoliša, tijelo javne vlasti ovlašteno je rješenjem odbiti zahtjev za pristup informacijama, a protiv kojeg rješenja se može izjaviti žalba Povjereniku za informiranje.

Tijela javne vlasti koja su nadležna za provedbu: strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš, ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, davanja upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš, okolišne dozvole i davanja suglasnosti na Politiku sprječavanja velikih nesreća i suglasnost na Izvješće o sigurnosti, te davanja suglasnosti na Sanacijski program, obvezna su informirati javnost o tim postupcima u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i Uredbom o informiranju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08).

Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša

Javnost i zainteresirana javnost moraju, rano, tijekom postupka odlučivanja u pitanjima okoliša na prikladan način, pravodobno i djelotvorno biti obaviještene o svojem pravu sudjelovanja u tim postupcima, te u istim postupcima javnost i zainteresirana javnost imaju pravo iznijeti svoje mišljenje, prijedloge i primjedbe vezano za donošenje odluka odnosno akata tijela javne vlasti.

Pristup pravosuđu

Fizičke i pravne osobe koje u postupcima koji su uređeni Zakonom o zaštiti okoliša i u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti, mogu dokazati vjerojatni pravni interes da im je zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode i utjecaja zahvata narušeno pravo, imaju pravo osporavati upravni akt tijela javne vlasti, te izjaviti žalbu Ministarstvu, odnosno podnijeti tužbu nadležnom sudu, a radi osporavanja zakonitosti akata, radnji ili propusta tijela javne vlasti. Redovni sudovi u Republici Hrvatskoj organizirani su u tri stupnja:

u prvom stupnju sude i odluke donose Općinski sudovi

u drugom stupnju sude Županijski sudovi povodom žalbi izjavljenih protiv odluka Općinskih sudova

u trećem stupnju sudi Vrhovni sud Republike Hrvatske

Pored redovnih sudova, u Republici Hrvatskoj u upravnim stvarima sude i specijalizirani Upravni sudovi koji su organizirani u dva stupnja:

prvostupanjski Upravni sudovi u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku, koji je nadležan za odlučivanje po tužbama podnesenih protiv akata tijela javne vlasti

Visoki Upravni sud sa sjedištem u Zagrebu, koji je nadležan za odlučivanje o žalbama protiv odluka prvostupanjskih upravnih sudova.

Podnošenje prijave inspekciji zaštite okoliša

Svaka fizička i pravna osoba ovlaštena je inspekciji zaštite okoliša podnijeti prijavu u slučaju povreda Zakona kojima se štiti okoliš i podzakonskih propisa, odnosno u slučaju radnje koja je štetna za okoliš.

O utvrđenom činjeničnom stanju po podnesenoj prijavi, inspektor zaštite okoliša je dužan u roku od najviše 30 dana od utvrđenog činjeničnog stanja obavijestiti podnositelja prijave.

U slučaju da se tijekom inspekcijskog nadzora utvrdi da nema povrede Zakona odnosno da nema razloga za daljnje vođenje postupka, podnositelj prijave može zahtijevati o svom trošku daljnje izvođenje dokaza, te se postupak dalje vodi po zahtjevu podnositelja prijave.

Posljednji put ažurirano: 03/06/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.